

سیزدهمین المپیاد علمی دانشجویان پزشکی سراسر کشور
وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

شیوه نامه حیطه کارآفرینی در بستر دانشگاه های هزاره سوم

سال ۱۴۰۰

تهییه و تنظیم: کمیته علمی حیطه کارآفرینی در بستر دانشگاه های هزاره سوم سیزدهمین المپیاد دانشجویان پزشکی کشور

مقدمه

اگر در هزاره گذشته، دانشگاهها افتخار خود را در توسعه مژهای دانش و کشف نادیده‌ها و ناشنیده‌ها می‌دانستند و عمدۀ سرمایه‌های مالی و انسانی خود را برای نیل به این جایگاه مصروف می‌ساختند، در هزاره سوم، جامعه مأموریت‌های نوبنی را از دانشگاه‌ها مطالبه خواهد کرد. و آن چیزی نیست جز شناسایی مشکلات (Problems) و ارائه راهکارهای متناسب (Proper Solutions) در جهت خلق ارزش، رفع مشکلات و ارتقای کیفیت زندگی بشر از این ماجرا.

در هزاره سوم، حتی مژهای جغرافیایی میان شهر و دانشگاه برداشته شده و دانشگاه به عنوان یک نهاد فعال در امور اجتماعی در بطن شهرها قرار دارد. حتی مردم عادی مانند کاسب و کارمند و راننده و ... می‌توانند بدون محدودیت وارد این سازمانها شده و آزادانه از نیازهای واقعی خود با اعضای هیأت علمی و پژوهشگران دپارتمانهای مختلف صحبت و از آنها راهکار طلب کنند. دانشگاه به راحتی با حوزه‌های سرمایه‌گذاری تعامل داشته و سرمایه‌گذاران نیز با خیال راحت تری از امنیت سرمایه‌گذاری خود در حوزه‌های دانشی سخن می‌گویند. پژوهشگران و استادان نیز به جای تمرکز بر آموزش دانشجویان و نگارش و نشر مقالات و نتایج پژوهشها، عمدۀ وقت خود را صرف تعامل با صنعت و جامعه، نوآوری و کارآفرینی و خلق ارزش و ثروت دانش بیان برای خود و دانشگاه کرده و دانش خود را در جهت ارائه راه حل برای مشکلات واقعی برآمده از جامعه صرف می‌کنند.

این تصویر، واقعیت دانشگاه‌های کشور ما در سالهای آتی است. مسلماً در این دانشگاهها، همانطور که مأموریتهای آنها با دانشگاه‌های امروز متفاوت است، استادان و دانشجویان و پژوهشگران آن نیز تفاوت‌های مهمی با آنچه امروز دیده می‌شوند خواهند داشت.

شاید مهمترین وظیفه نهادهای سیاستگذار در این زمینه، آماده سازی جامعه دانشگاهی کشور برای پذیرش این تحول بزرگ است. خوشبختانه فعالیت حیطه «کارآفرینی در بستر دانشگاه‌های هزاره سوم» در سالهای اخیر نقش بسیار پررنگی در ارتقای سواد کارآفرینی دانشجویان علوم پزشکی و همچنین ایجاد حساسیتهاي لازم در خصوص پرداختن به این مقوله در دانشگاه‌های علوم پزشکی کشور داشته است.

بر این اساس سیزدهمین المپیاد علمی دانشجویان علوم پزشکی سراسر کشور، با توجه به ضرورت توجه به دانشگاه‌های هزاره سوم و ایجاد زمینه‌های لازم برای گذار به سوی این دانشگاهها و با هدف ارزیابی دانش و توان دانشجویان علوم پزشکی در زمینه کشف فرصتها، ایده پروری و تبدیل ایده به ارزش / محصول برگزار خواهد شد.

همچنین لازم به ذکر است با توجه به درگیری کشور در پاندمی کووید ۱۹ - و لزوم حفظ کسب و کارهای دانش بنیان در این دوران، تم اصلی المپیاد در سال جاری حول و حوش تاب آوری کسب و کارهای دانش بنیان در چنین شرایطی خواهد بود.

حیطه های مورد ارزیابی در آزمون

ارزیابی دانش و توانمندی دانشجویان در حیطه های زیر، اهداف اصلی آزمون را تشکیل می دهند:

✓ کشف فرصتها

- هدف دانستنی: دانشجو با روش‌های تحلیل محیطی با هدف کشف و احصای فرصتها آشنا باشد.
- هدف توانستنی: دانشجو بتواند با تحلیل درست محیط، فرصتها را نوآوری و کارآفرینی جدید را کشف کند.

✓ ایده پروری

- هدف دانستنی:
 - دانشجو با مفاهیم اولیه ایده و طبقه بندیهای آن، ثبت ایده، اختراع، مالکیت معنوی و ... آشنا باشد.
 - تکنیکها و روش‌های ایده پروری را بداند.
- هدف توانستنی: دانشجو بتواند ایده های نوآورانه مبتنی بر فرصتها را ارائه و ثبت کند.

✓ تبدیل ایده به ارزش / محصول

○ اهداف دانستنی:

- دانشجو اصول کارآفرینی را بداند.
- دانشجو قوانین و مقررات کلی کسب و کار را بداند.
- دانشجو مفاهیم اولیه بازار، تحقیقات بازار و فروش را بداند.
- دانشجو با مفاهیم بوم مدل کسب و کار و استارت آپ ها آشنا باشد.
- دانشجو اصول تدوین طرحهای پژوهشی نیازمحور را بداند.
- دانشجو روش‌های تدوین طرح کسب و کار را بداند.

○ اهداف توانستنی:

- دانشجو توانایی تدوین یک طرح / پایان نامه مبتنی بر یک ایده فرصت مدار را داشته باشد.
- دانشجو توانایی تحلیل بازار و ارائه استراتژی های فروش را داشته باشد.
- دانشجو توانایی نگارش طرح کسب و کار برای تجاری سازی ایده داشته باشد.
- دانشجو توانایی تدوین مدل یک کسب و کار استارتاپی را داشته باشد.

آزمون گروهی

هدف از برگزاری آزمون گروهی، عمدتاً ارزیابی توانایی‌های دانشجویان در حیطه‌های نوآوری و کارآفرینی است. افراد شرکت کننده در این آزمون، برگزیدگان مرحله اول آزمون انفرادی هستند که در قالب گروههای مختلف به رقابت خواهند پرداخت. این آزمون در دو مرحله و به شرح زیر برگزار می‌شود.

مرحله اول آزمون گروهی

پاندمی کووید ۱۹ - در طی چند ماه گذشته به بزرگترین چالش نظام سلامت در دنیا تبدیل شده است. نه تنها نظامهای سلامت در کشورهای مختلف، بلکه نظامهای اجتماعی اقتصادی فرهنگی و سیاسی نیز تا حد زیادی دستخوش تغییرات و تحولات جدی به واسطه این بیماری شده‌اند.

از جمله مهمترین تحولات در این زمینه، چالشهای مهم کسب و کارها در شرایط مرتبط با کووید ۱۹ - است. خصوصاً این که تاب آوری کسب و کارهایی که مستقیماً ارتباطی با کرونا ندارند به ویژه در شرایط پاندمی با چالشهای جدی مواجه گردیده و منجر به آسیب شدید به اقتصاد کشورها شده است.

از شما به عنوان افراد آگاه و توانمند در اکوسیستم کارآفرینی خصوصاً کارآفرینی دانش بنیان دعوت شده است تا با نگاهی ایده مند و کارآفرینانه، به مسئله‌ای که از سوی کمیته علمی طرح می‌گردد پاسخ دهید.

برای تبیین گامهای فعالیت خود از مرحله کشف فرصت تا تبدیل ایده به محصول / ارزش، یک طرح تجاری (business plan) مطابق فرمات پیوست تدوین و به دیرخانه المپیاد ارسال فرمایید که نحوه ارسال متعاقباً اعلام خواهد شد. تیمها در قالب حداقل ۳۰ تیم ۳ نفره تشکیل می‌شود.

اعضای کمیته علمی حیطه به عنوان داور، طرحهای تجاری را مطابق دستورالعمل یکسان، نمره دهنده خواهند کرد. لازم به ذکر است در روند نمره دهنی، فرستی را که کشف کرده اید، ضرورت و اهمیت آن، روش پرورش ایده، سطح خلاقیت و نوآوری، قابلیت اجرا در شرایط فعلی کشور، طراحی مدل درآمدی کارآمد، ساختار و رعایت اصول تدوین طرح تجاری از اهمیت ویژه‌ای برخوردار خواهد بود. همچنین برای تدوین طرحهای تجاری می‌توانید از منابع پیشنهادی معرفی شده برای مرحله اول نیز استفاده کنید.

شما می‌توانید از راهنمایی‌های اعضای هیات علمی به غیر از اعضاء کمیته علمی المپیاد در تدوین طرح تجاری خود بهره مند شوید.

حداکثر حجم طرحهای تجاری قابل قبول (تایپ با فونت Nazanin B، سایز ۱۲ و فاصله خط ۱.۱۵)، معادل ۲۵ صفحه A4 خواهد بود.

آزمون مرحله دوم آزمون انفرادی

مرحله دوم آزمون انفرادی به صورت حضوری برگزار خواهد شد و کلیه نفرات برگزیده در آزمون غربالگری مجاز به شرکت در این مرحله خواهند بود. دانشجویان برگزیده به شکل انفرادی در این آزمون شرکت خواهند کرد. سوالات این مرحله به صورت تشریحی بوده و تصحیح سوالات به صورت دستی و توسط داوران انجام خواهد شد.

برگزیدگان نهایی آزمون انفرادی براساس نمره تجمیعی آزمون مرحله اول و دوم انفرادی انتخاب خواهند شد.

سهم آزمون غربالگری ۴۰ درصد و مرحله دوم آزمون انفرادی ۶۰ درصد از نمره نهایی می باشد.

مرحله دوم آزمون گروهی

در مرحله دوم آزمون گروهی، به گروههای شرکت کننده گزارش‌های استانی، ملی و جهانی (به انتخاب کمیته علمی) ارائه خواهد شد. این گزارشها به صورت یکسان در اختیار همه گروهها قرار خواهد گرفت. از گروهها خواسته می شود بر اساس گزارش‌های منتشره و در جهت حل یک مسئله کارآفرینانه که از سوی کمیته علمی تعیین می گردد، مراحل کشف فرصت، ایده پروری، تبدیل ایده به ارزش / محصول، بازاریابی و فروش را پیاده سازی کرده و در نهایت طرحی را برای خلق ارزش / کارآفرینی و کسب و کار مناسب شرایط مندرج در گزارشها و اقتضایات جامعه ارائه کنند. مستندات آماده شده در این مرحله در قالب جلسه داوری حضوری به شیوه «تیمی میزگرد» مورد ارزیابی داوران قرار خواهد گرفت.

برگزیدگان نهایی آزمون گروهی بر اساس نمرات کسب شده در هر دو مرحله انتخاب می شوند، به گونه ای که **سهم مرحله اول در نمره نهایی ۳۰ درصد و سهم مرحله دوم ۷۰ درصد لحاظ خواهد شد.**

توجه به این نکته ضروری است، در صورتی که طرحهای تجاری حاصل از فعالیتهای گروهی، قابلیت تجاری سازی داشته و اعضای گروه مصمم به ادامه فعالیتهای خود در آن زمینه پس از المپیاد نیز باشند، مسایل مربوط به حقوق معنوی اعضای گروه در محصول نهایی مربوط به خود ایشان بوده و کمیته علمی در این خصوص مسئولیتی بر عهده نخواهد داشت.

تبصره یک: با توجه به شرایط پاندمی کرونا تاریخها و نحوه ارایه ده تیم برتر (حضوری یا مجازی)

توسط دبیرخانه اعلام می شود.